

“IK LEERDE HAAR STIEKEM WEER ETEN EN DRINKEN”

GULNORA VOCHT VOOR HET LEVEN VAN
HAAR DOCHTER

Vrijdag 8 oktober 2021 is een dag die Gulnora nooit meer zal vergeten. Er stonden twee agenten voor haar deur. Ze vertelden Gulnora dat haar vijftienjarige dochter in het ziekenhuis lag. Ze was aangereden op weg naar ballet. Gulnora is de agenten nog dankbaar dat ze haar bij het Radboud wilden afzetten. Daar trof ze haar dochter aan. Meer dood dan levend. Het was een dag waarop alles voor Gulnora en haar gezin veranderde.

Niet schreeuwen

“Omdat mijn man met zijn taxibus ergens bij Apeldoorn zat, stond ik er de eerste uren alleen voor,” begint ze haar verhaal. “In het ziekenhuis stonden wel tien artsen en verpleegkundigen om Shabnam heen. Ze zat onder het bloed. Haar voorhoofd, oogkas, ribben, heup en middenrif waren gebroken en er zat een scheurtje in een

ruggenwervel. Ik schrok toen ik haar zag, maar ik mocht niet schreeuwen van het ziekenhuispersoneel. Dus ik hield me stil. Mijn man is over de vluchtstrook naar Wijchen gereden. Bij de aanblik van Shabnam viel hij bijna flauw. Ze lag toen al aan de beademing, helemaal verbonden met overal slangetjes. Hij was zo overstuur dat ik mijn andere dochter vroeg hem mee naar huis te nemen. Vervolgens heb ik dagen naast Shabnam gewaakt.”

Alles opnieuw leren

De artsen vertelden Gulnora dat de hersenen van haar dochter zo’n klap hadden gekregen dat ze zouden gaan zwellen. De eerste 48 uur waren daardoor kritiek. “Uiteindelijk bleef Shabnam tweeënhalve week in coma. Al die tijd was ik van negen uur ’s ochtends tot acht uur ’s avonds bij haar,” gaat Gulnora verder. “Toen ze bijkwam moest ze alles opnieuw leren. Slikken, kauwen, lopen, praten, ze was het allemaal kwijt.” Na een

adempauze vervolgt ze: “Nadat Shabnam was verplaatst naar de afdeling neurologie heb ik haar stiekem leren eten en drinken. Ik sprak met haar af dat ze haar duim omhoog moest doen als ze iets wilde. Het begon met een piepklein stukje brood. Ik weet nog hoe ze daarvoor haar mond wagenwijd opendeed en uit alle macht probeerde te kauwen.”

“Ik hield voor mijn moeder tien maanden lang stil wat er gebeurd was.”

Vrienden verliezen

Ook in het revalidatiecentrum waar Shabnam verbleef week haar moeder geen dag van haar zijde. Pas twee maanden later mocht Shabnam naar huis. Het feest was alleen minder groot dan gedacht. Gulnora's dochter was namelijk de oude niet meer. “Haar karakter was anders, haar kortetermijngeheugen was slecht, discussie kon ze niet meer verdragen en ze was overgevoelig geworden voor geluid,” legt Gulnora uit. “En dat terwijl ze altijd zo'n grappig, vrolijk meisje was.” Ze zucht: “Hierdoor verloor ze uiteindelijk ook al haar vrienden. Dat was voor haar misschien nog wel het moeilijkste. Voor ons als ouders was het ondertussen soms enorm zoeken naar wat nu opvoedkundig gezien wijsheid was. Streng zijn of juist begripvol en zacht.”

Blijven knokken

Loes van het Team Wijkzorg uit Wijchen stelde voor om vervangende mantelzorg te regelen voor Shabnam, zodat Gulnora weer wat meer ruimte voor zichzelf zou krijgen. Maar nog vol in gevecht voor haar dochter wees Gulnora dit af. “Een psycholoog voor Shabnam regelen vond ik veel belangrijker,” zegt ze. Dus baande Gulnora zich een weg door alle Nederlandse regels en wetten. Ze volgde keurig de

route van het kastje naar de muur, maar uiteindelijk kreeg ze het voor elkaar. “En dan ben ik ook echt trots op mezelf,” roept Gulnora met een brede glimlach.

Dochter eerst

Loes van Team Wijkzorg bleef ondertussen een vinger aan de pols houden. Ze maakte zich steeds meer zorgen om Gulnora, die bleef knokken voor het herstel van haar dochter. Maar ook al jaren enorm heimwee had naar haar thuisland Tadzjikistan. Ze bood Gulnora aan eens met iemand te gaan praten. Ook daar wilde Gulnora niets van weten. “Heimwee is als kanker,” vertelt ze. “Je kunt het wat verminderen door je hart te luchten, maar het gaat nooit weg. Daarom zei ik: nu nog niet. Eerst moet mijn dochter er weer bovenop komen.” Ze buigt naar voren, alsof ze haar volgende woorden extra kracht bij wil zetten. “Hersenen groeien tot je vier-, vijftienvingste. Tot die tijd wil ik elk moment benutten om Shabnam te helpen.”

Haar moeder sparen

Als we Gulnora vragen wat het allermoeilijkst was de afgelopen twee jaar zegt ze: “Ik hield voor mijn moeder tien maanden lang stil wat er gebeurd was. Ik wilde haar sparen. Ze heeft namelijk zo veel meegemaakt. Ze is haar man en haar zoon verloren. Daarom belde ik sinds het ongeluk zonder beeld. Dan kon ze niet zien dat ik gehuild had. Als mijn stem brak, zei ik dat ik migraine had. Maar op een dag stond mijn moeder erop dat ik vertelde wat er aan de hand was. Toen kon ik mijn tranen niet meer bedwingen en heb ik alles verteld.”

“Ik bleef al die tijd overeind,
dus nu kom ik er ook wel
bovenop.”

Niets meer willen

Het vechten voor haar dochter en de rest van haar familie hield Gulnora vol tot afgelopen zomer. “Mijn man was net vertrokken naar Afghanistan en toen zakte ik in elkaar. Ik had nergens puf meer voor. Ik kon niet meer genieten. Het liefst zat ik onder een dekentje op de bank televisie te kijken. Ik wilde ook geen advies meer. Geen bezoek. Ik wilde niets, behalve dat mensen me met rust lieten.” Er valt een stilte en dan gaat Gulnora verder: “Ik hoef niet met een psycholoog te praten. Ik bleef al die tijd overeind gebleven, dus kom ik er nu ook wel bovenop. Ik weet het, ik ben koppig én een knokker,” roept ze met een krachtige vuist in de lucht.

Een knuffel is genoeg

Haar gevecht was gelukkig niet voor niets. Shabnam zit inmiddels weer op school. Ze volgt de havo. Met wat extra hulp en begrip vanuit school gaat het goed. Van dat idee leeft Gulnora op. Opgetogen vertelt ze hoe ze haar dochter na een schooldag soms verrast. “Dan zorg ik voor een mooi opgemaakt bord met lekkers. Gerookte zalm bijvoorbeeld. Daar

is ze dol op. Dan komt ze met een glimlach binnen, geeft me een knuffel en zegt: ‘Mama, wat ben je lief.’ Dat is voor mij al genoeg.”

Bloemendief

Zelf geniet Gulnora vooral van de natuur. “Ik wandel en fiets graag.” Half fluisterend voegt ze eraan toe: “Dan heb ik altijd een snoeischaar in mijn fietstas. Soms knip ik namelijk wat bloemen. Gewoon in een gemeenteperkje of langs de kant van de weg. Ik ben een echte bloemendief,” lacht ze om haar spontane bekentenis. “

Dromen vervullen

Net als veel mantelzorgers is Gulnora meer van het geven dan van het nemen. Gelukkig heeft ze kinderen die graag laten zien hoe ze haar waarderen. Af en toe vervullen ze voor haar een droom. Soms klein, soms groot. “Ik ben als moeder zo trots als ze dat doen. Zo spaarde mijn zoon voor een vliegticket naar Tadzjikistan, zodat ik mijn moeder kon bezoeken. En mijn dochter gaf me een Ginkgo Biloba-boom. Vorig jaar vroeg ze me ook weer: ‘Mama, wat wil je voor je verjaardag?’ Ik riep toen spontaan: ‘Een ballonvaart maken.’ Dat heb ik inmiddels gedaan. Helemaal in mijn eentje. Het was geweldig! De volgende keer wil ik parachute-springen. Mijn man verklaart me voor gek, maar ik denk dan: je moet toch leven.”

Help jij ook regelmatig iemand?

Herken je jezelf in Gulnora en vind je het fijn om met iemand te praten? Kom dan naar het Sociaal Wijkteam in 't Mozaïek. Bellen met Het Sociaal Wijkteam kan ook via nummer: 088 – 432 74 32.